

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 19/2020
11.03.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, правној ствари тужиоца Фонда за развој Републике Србије, Ниш, Филијала Београд, чији је пуномоћник Иван Таловић, адвокат из ..., против туженог АА из села ..., ..., ради наплате новчаног потраживања, одлучујући о сукобу надлежности између Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан и Привредног суда у Београду, у седници одржаној 11.03.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету **СТВАРНО НАДЛЕЖАН ЈЕ** Основни суд у Сурдулици.

Образложење

Фонд за развој Републике Србије, поднео је Основном суду у Сурдулици, Судској јединици у Владичином Хану, предлог за извршење на основу веродостојне исправе – менице, против извршног дужника АА из села ..., ..., ради наплате новчаног потраживања од 2.565.967,84 динара са припадајућом каматом. По пријему предлога, Основни суд у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану, донео је решење Иив. 48/18 од 03.10.2018. године, којим је одредио предложено извршење, али је по пријему приговора извршног дужника донео решење Ипв.Ив. 37/18 од 26.12.2018. године, којим је ставио ван снаге део решења Иив. 48/18 од 03.10.2018. године, којим су одређени средство и предмет извршења и укинуо све спроведене радње, те је одредио да ће се по правноснажности овог решења поступак наставити као по приговору против платног налога пред Основним судом у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану.

Решењем П 775/19 од 18.10.2019. године Основни суд у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану, се по службеној дужности огласио стварно и месно ненадлежним, с обзиром да је чланом 7. Уговора о дугорочном кредиту, закљученим између парничних странака, уговорена надлежност Трговинског суда у Београду. По правноснажности решења предмет је доставио Привредном суду у Београду, као месно и стварно надлежном.

Привредни суд у Београду није прихватио стварну надлежност и предмет је доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", број 116/08, ... и 13/16) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), у вези члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр.106/15, 106/16 и 113/17), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Сурдулици.

Наиме, одредбом члана 93. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу, прописано је да ако усвоји приговор, веће ставља ван снаге део решења којим су одређени средство и предмет извршења и укида спроведене радње. После правноснажности решења о усвајању приговора поступак се даље наставља као по приговору против платног налога, а ако суд за то није стварно или месно надлежан, списе предмета одмах доставља надлежном суду. Одредбом члана члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу одређено је да се у извршном поступку и поступку обезбеђења сходно примењује закон којим се уређује парнични поступак.

Месна надлежност суда који наставља поступак као по приговору против платног налога, регулисана је одредбама Закона о парничном поступку, којим је (чланом 39. став 1. ЗПП), прописано да је опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште. Међутим, ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан (члан 65. став 1. ЗПП).

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, па и када је у наведеним споровима једна од страна физичко лице, ако је странка у односу материјалног супарничарства. Применом става 2. истог члана, привредни суд, између осталог, одређује и спроводи извршење на основу извршних и веродостојних исправа када се односе на лица из става 1. тачка 1. овог члана, а одређује и спроводи извршење и обезбеђење одлука привредних судова, а одлуке изабраних судова само када су донете у споровима из тачке 1. став 1. овог члана. Одредбом члана 22. став 2. истог Закона, предвиђено је да основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима, ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

У конкретном случају поступак је инициран предлогом за извршење извршног повериоца, сада тужиоца, који је уз предлог за извршење доставио Уговор о дугорочном кредиту, закљученим 09.06.2009. године, између тужиоца, с једне и туженог, као корисника кредита, с друге стране, којим је за случај спора који евентуално произиђе из овог Уговора, уговорена надлежност Трговинског суда у Београду (члан 7. Уговора).

Уговором о дугорочном кредиту, који је приложен уз иницијални акт извршног повериоца – тужиоца, уговорена је надлежност трговинског, сада привредног суда, супротно одредби члана 65. став 1. ЗПП, јер привредни суд - применом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, није стварно надлежна за суђење у овој правној

ствари, јер ни једна од странака у овом поступку није привредни субјекат, због чега одредба о уговореној надлежности, садржана у наведеном уговору, не производи правно дејство.

Имајући у виду изнето, односно да се ради о спору између тужиоца, правног лица које није привремени субјекат и туженог – физичког лица, те да је у складу са одредбом члана 22. став 2. истог Закона о уређењу судова, за суђење у овој правној ствари стварно надлежан основни суд, а да применом члан 65. став 1. ЗПП, странке могу уговорати да им у спору суди суд који није месно надлежан, али само под условом да је тај суд стварно надлежан, произилази да се у конкретном случају не може применити одредба из приложеног уговора о уговореној надлежности Привредног суда у Београду, јер тај суд није и стварно надлежан за поступање у овој правној ствари.

Како је у складу са одредбом члана 22. став 2. истог Закона о уређењу судова, за суђење у овом спору надлежан основни суд, као и да је поступак покренут пред Основним судом у Сурдулици, Врховни касациони суд је на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић